

Sbírka zákonů

Československé socialistické republiky

Částka 27

Vydána dne 6. července 1961

Cena Kčs 1,20

OBSAH:

62. Zákon o organizaci soudů
63. Vládní nařízení, kterým se vydává volební řád pro volby soudců okresních soudů
64. Vyhláška ministerstva spravedlnosti o náhradách příslušejících soudcům, kteří svou funkci vykonávají vedle svého zaměstnání

62

ZÁKON

ze dne 26. června 1961

o organizaci soudů

Národní shromáždění Československé socialistické republiky se usneslo na tomto zákoně:

Hlava první

Soustava soudů a hlavní zásady jejich organizace a činnosti

§ 1

Soustava soudů

(¹) Soudnictví vykonávají volené a nezávislé lidové soudy: Nejvyšší soud, krajské a okresní soudy, vojenské soudy (vyšší vojenské soudy a vojenské obvodové soudy), jakož i místní lidové soudy.

(²) Na území hlavního města Prahy vykonává působnost krajského soudu městský soud; působnost okresních soudů vykonávají obvodní soudy.

Úkoly soudů

§ 2

(¹) Soudy jsou povolány chránit:

- a) socialistický stát, jeho společenské zřízení a vztahy ke světové socialistické soustavě,

b) politická, osobní, rodinná, pracovní, sociální, bytová, majetková a jiná práva a zákonem chráněné zájmy občanů,

c) práva a zákonem chráněné zájmy státních, družstevních a jiných společenských a hospodářských organizací,

d) bojeschopnost ozbrojených sil i ozbrojených sborů a kázeň a pořádek v nich stanovený.

(²) Svou činností soudy vychovávají občany k oddanosti k vlasti, k věci socialismu a komunismu, k zachovávaní zákonů a jiných právních předpisů, k ochraně socialistického vlastnictví, k dodržování pracovní kázně, k úctě k právům, cti a vážnosti spoluobčanů, k plnění povinností, které jim ukládá obrana vlasti, k čestnému plnění všech povinností ke státu a společnosti a k zachovávaní všech pravidel socialistického soužití.

(³) Při ukládání trestů (opatření) mají soudy na zřeteli nejen potrestání pachatele trestného činu nebo provinění, nýbrž i jeho polepšení a převýchovu.

(⁴) Soudy upozorňují orgány a organizace na nedostatky, které zjistily v jejich činnosti. Orgány

a organizace jsou povinny na tato upozornění odpovídat a sdělovat, co učinily k odstranění zjištěných nedostatků.

§ 3

(1) Soudy plní své úkoly zejména tím:

- a) že rozhodují o právech a zákonem chráněných zájmech občanů a socialistických organizací,
- b) že ukládají osobám, které se dopustily trestného činu (provinění) zákonem stanovené tresty (opatření).

(2) Soudy provádějí mezi občany výchovnou činnost směřující k propagaci socialistického právního řádu a k prohlubování socialistického právního vědomí pracujících.

Základní zásady organizace a činnosti soudů

§ 4

(1) Soudnictví se vykonává za široké účasti pracujícího lidu. Při plnění svých úkolů postupují soudy v úzké součinnosti s jinými státními orgány, zejména s národními výbory a s dobrovolnými společenskými organizacemi pracujících a usilují o to, aby do boje proti porušování socialistického právního řádu byly zapojeny nejširší vrstvy občanů.

(2) V soudním řízení mohou vystupovat též zástupci dobrovolných společenských organizací, zejména jako společenští žalobci nebo společenští obhájci.

§ 5

(1) Soudy rozhodují zásadně ve sborech (senáty, presidium, plenum).

(2) Senáty Nejvyššího soudu, krajských, okresních a vojenských soudů se skládají jednak ze soudců, kteří svou funkci vykonávají jako své povolání, jednak ze soudců, kteří svou funkci vykonávají ve dle svého zaměstnání. Obojí soudci jsou si při rozhodování rovni.

§ 6

Soudnictví se zpravidla vykonává ve dvou stupních.

§ 7

Soudci jsou při výkonu své funkce nezávislí a jsou vázáni jedině právním řádem Československé socialistické republiky. Jsou povinni řídit se zákony

a jinými právními předpisy a vykládat je v souladu se socialistickým právním vědomím.

§ 8

(1) Všichni občané jsou si před zákonem i před soudem rovni.

(2) Každý občan může před soudem jednat ve své mateřštině.

§ 9

(1) Jednání před všemi soudy je zásadně ústní a veřejné. Veřejnost může být vyloučena jen v případech stanovených zákonem.

(2) Rozsudky se vyhláší jménem republiky a vždy veřejně.

§ 10

(1) V řízení postupují soudy tak, aby byl zjištěn skutečný stav věci, a při svém rozhodování z něho vycházejí.

(2) Při projednávání protispolečenských činů mohou soudy ukládat jen tresty (opatření) stanovené zákonem a za činy v zákoně uvedené.

§ 11

Obviněnému se zajišťuje právo obhajoby včetně práva volit si obhájce.

§ 12

Účast advokátů v soudním řízení

Při obhajobě občanů i při poskytování jiné právní pomoci občanům a socialistickým organizacím působí advokáti sdružení v advokátních poradnách.

§ 13

Účast prokurátorů v soudním řízení

Prokurátoři se podle ustanovení soudních řádů a jiných právních předpisů účastní řízení před soudy a dozírají na zákonnost postupu a rozhodnutí soudů i na zákonnost výkonu soudních rozhodnutí.

Hlava druhá

Organizace a činnost soudů

§ 14

Místní lidové soudy

(1) Místní lidové soudy se skládají z předsedy soudu, jeho zástupce a ostatních soudců místního

lidového soudu; všichni soudci místních lidových soudů vykonávají svou funkci vedle svého zaměstnání.

(2) Místní lidové soudy se ustavují v obcích a na pracovištích.

(3) Rozsah pravomoci místních lidových soudů, způsob, jak se zřizují, jejich volební období i zásady jejich organizace a jednání stanoví zvláštní zákon.

Okresní soudy

§ 15

(1) Okresní soud se skládá z předsedy soudu, z náměstka (náměstků) předsedy soudu a dalších soudců.

(2) Okresní soud rozhoduje v senátech.

(3) Senáty okresního soudu se skládají ze soudce z povolání a dvou soudců.

§ 16

(1) Okresní soudy rozhodují jako soudy prvního stupně ve věcech, v nichž zákon nestanoví příslušnost soudu jiného.

(2) Okresní soudy rozhodují:

- a) o odvoláních podaných proti rozhodnutím místních lidových soudů a o stížnostech podaných proti rozhodnutím státních notářství,
- b) o stížnostech pro porušení zákona podaných proti rozhodnutím místních lidových soudů.

(3) Okresní soudy dále rozhodují o opravných prostředcích, popřípadě provádějí řízení v dalších věcech, kde to stanoví zvláštní předpisy.

(4) Okresní soudy dále sledují rozhodování místních lidových soudů a pomáhají zajišťovat jednotnost rozhodování o proviněních.

§ 17

(1) Předseda okresního soudu:

- a) může předsedat kterémukoli soudnímu senátu,
- b) sleduje rozhodování všech senátů okresního soudu a zajišťuje jednotnost jejich rozhodování,
- c) může podávat stížnosti pro porušení zákona proti pravomocným rozhodnutím místních lidových soudů,
- d) organizuje a řídí práci soudu,

e) vykonává státní správu okresního soudu, zejména zabezpečuje jeho řádný chod po stránce osobní, hospodářské a finanční a pečuje o politickou a odbornou výchovu soudců a ostatních pracovníků okresního soudu.

(2) Předsedu okresního soudu zastupuje v jeho nepřítomnosti náměstek předsedy okresního soudu.

Krajské soudy

§ 18

(1) Krajský soud se skládá z předsedy soudu, jeho náměstků a dalších soudců.

(2) Krajský soud rozhoduje v senátech a v presidiu.

(3) Senáty krajského soudu se skládají:

- a) ze soudce z povolání a dvou soudců, rozhoduje-li krajský soud jako soud prvního stupně,
- b) ze tří soudců z povolání a dvou soudců, rozhoduje-li krajský soud jako soud druhého stupně,
- c) v ostatních případech ze tří soudců z povolání.

§ 19

(1) Krajské soudy dozírají na soudní činnost všech soudů ve svém obvodu tím, že:

- a) sledují rozhodování všech soudů ve svém obvodu a pečují o jeho jednotnost,
- b) rozhodují jako soudy druhého stupně ve věcech, v nichž rozhodovaly okresní soudy jako soudy prvního stupně,
- c) rozhodují o stížnostech pro porušení zákona podaných krajským prokurátorem nebo předsedou krajského soudu proti pravomocným rozhodnutím okresních soudů ve věcech, v nichž tyto soudy podle zákona rozhodují s konečnou platností, s výjimkou věcí, v nichž tyto soudy rozhodly o stížnosti pro porušení zákona, a dále proti pravomocným rozhodnutím státních notářství.

(2) Jako soudy prvního stupně rozhodují krajské soudy ve věcech stanovených zákonem nebo přikázaných jim Nejvyšším soudem.

§ 20

(1) Presidium krajského soudu se skládá z předsedy krajského soudu, jeho náměstků a dal-

šich dvou soudců z povolání. Platně se může usnášet za přítomnosti většiny svých členů.

(2) Presidium krajského soudu:

- a) projednává otázky dozoru krajského soudu nad soudní činností všech soudů, které působí v obvodu krajského soudu,
- b) rozhoduje o stížnostech pro porušení zákona podaných proti pravomocným rozhodnutím okresních soudů a státních notářství.

(3) O stížnostech pro porušení zákona rozhoduje presidium krajského soudu v neveřejném zasedání; tohoto zasedání se povinně účastní krajský prokurátor.

§ 21

(1) Předseda krajského soudu:

- a) může předsedat kterémukoli soudnímu senátu,
- b) sleduje rozhodování všech senátů krajského soudu a zajišťuje jednotnost jejich rozhodování,
- c) řídí práci presidia krajského soudu a předsedá mu,
- d) může podávat stížnosti pro porušení zákona proti pravomocným rozhodnutím okresních soudů ve věcech, v nichž tyto soudy podle zákona rozhodují s konečnou platností, s výjimkou věcí, v nichž tyto soudy rozhodly o stížnosti pro porušení zákona, a dále proti pravomocným rozhodnutím státních notářství,
- e) ustanovuje ze soudců z povolání krajského soudu dva stálé členy presidia krajského soudu a předsedy senátů krajského soudu,
- f) organizuje a řídí práci krajského soudu,
- g) vykonává státní správu krajského soudu, zejména zajišťuje jeho řádný chod po stránce osobní, hospodářské a finanční, pečuje o politickou a odbornou výchovu soudců a ostatních pracovníků krajského soudu a řídí a kontroluje výkon státní správy u okresních soudů.

(2) Předsedu krajského soudu zastupuje v jeho nepřítomnosti náměstek předsedy krajského soudu.

Vojenské soudy

§ 22

(1) Vojenský obvodový soud a vyšší vojenský soud se skládá z náčelníka, popřípadě jeho zástupce, a dalších soudců.

(2) Vojenské soudy rozhodují v senátech.

(3) Senáty vojenského obvodového soudu se skládají ze soudce z povolání a dvou soudců.

(4) Senáty vyššího vojenského soudu se skládají:

- a) ze soudce z povolání a dvou soudců, rozhoduje-li vyšší vojenský soud jako soud prvního stupně,
- b) ze tří soudců z povolání a dvou soudců, rozhoduje-li vyšší vojenský soud jako soud druhého stupně,
- c) v ostatních případech ze tří soudců z povolání.

§ 23

(1) Vojenské soudy projednávají trestné činy příslušníků ozbrojených sil a ozbrojených sborů, válečných zajatců, popřípadě i jiných osob, u nichž to stanoví zákon.

(2) Věci uvedené v odstavci 1 projednávají jako soudy prvního stupně vojenské obvodové soudy, nejsou-li pro jejich projednání podle zákona příslušné vyšší vojenské soudy.

(3) Vyšší vojenské soudy dozrají na soudní činnost všech vojenských obvodových soudů ve svém obvodu tím:

- a) že sledují rozhodování vojenských obvodových soudů a pečují o jeho jednotnost,
- b) že rozhodují jako soudy druhého stupně ve věcech, v nichž rozhodovaly vojenské obvodové soudy jako soudy prvního stupně.

(4) Jako soudy prvního stupně rozhodují vyšší vojenské soudy ve věcech stanovených zákonem nebo přikázaných jim Nejvyšším soudem.

§ 24

(1) Náčelník vojenského soudu:

- a) může předsedat kterémukoli soudnímu senátu,
- b) sleduje rozhodování všech senátů vojenského soudu a zajišťuje jednotnost jejich rozhodování,
- c) organizuje a řídí práci vojenského soudu,
- d) pečuje o politickou a odbornou výchovu soudců a ostatních pracovníků vojenského soudu,
- e) plní další povinnosti, které jsou dány jeho vojenským služebním poměrem.

[2] Náčelník vyššího vojenského soudu mimoto zajišťuje organizaci dozoru vyššího vojenského soudu na soudní činnost všech vojenských obvodových soudů v jeho obvodu.

Nejvyšší soud

§ 25

[1] Nejvyšší soud se skládá z předsedy soudu, jeho náměstků a dalších soudců.

[2] Nejvyšší soud rozhoduje v senátech, v presidiu a v plénu.

[3] Senáty Nejvyššího soudu se skládají:

- a) rozhoduje-li Nejvyšší soud jako soud druhého stupně, ze tří soudců z povolání a dvou soudců,
- b) v ostatních případech ze tří soudců z povolání.

§ 26

Nejvyšší soud je nejvyšším soudním orgánem dozírajícím na soudní činnost všech ostatních soudů. Nejvyšší soud zejména:

- a) zajišťuje jednotný výklad a jednotné užívání zákonů a jiných právních předpisů, zejména vydáváním směrnic pro jejich správný výklad,
- b) rozhoduje jako soud druhého stupně ve věcech, v nichž rozhodovaly jako soudy prvního stupně krajské soudy a vyšší vojenské soudy,
- c) rozhoduje o stížnostech pro porušení zákona podaných proti pravomocným rozhodnutím okresních, vojenských obvodových, krajských a vyšších vojenských soudů a Nejvyššího soudu, s výjimkou věcí, v nichž tyto soudy rozhodly o stížnosti pro porušení zákona a dále s výjimkou věcí, v nichž jsou pro rozhodnutí o stížnostech pro porušení zákona příslušné krajské soudy,
- d) sleduje a zobecňuje soudní činnost.

§ 27

Nejvyšší soud může za podmínek stanovených soudními řády na návrh předsedy Nejvyššího soudu nebo generálního prokurátora věc příslušnému soudu odejmout a přikázat ji k projednání a rozhodnutí soudu jinému.

§ 28

[1] Soudci z povolání Nejvyššího soudu tvoří podle úseku své činnosti trestní, občanskoprávní a vojenské kolegium. Předsedy kolegií jsou náměstkové předsedy Nejvyššího soudu.

[2] Předsedové kolegií organizují činnost kolegií a podávají plénu Nejvyššího soudu zprávy o jejich činnosti.

§ 29

[1] Presidium Nejvyššího soudu se skládá z předsedy Nejvyššího soudu, jeho náměstků a dalších tří soudců z povolání, které určuje předseda Nejvyššího soudu po jednom z každého kolegia. Presidium se může platně usáset za přítomnosti většiny svých členů.

[2] Presidium Nejvyššího soudu zejména:

- a) připravuje podklady pro jednání pléna Nejvyššího soudu,
- b) projednává otázky dozoru Nejvyššího soudu, krajských soudů a vyšších vojenských soudů na činnost ostatních soudů,
- c) rozhoduje o stížnostech pro porušení zákona podaných proti rozhodnutím senátů Nejvyššího soudu, nerozhodne-li se předložit takovou stížnost k rozhodnutí plénu Nejvyššího soudu.

[3] Zasedání presidia Nejvyššího soudu jsou neveřejná, mohou se jich však účastnit generální prokurátor a ministr spravedlnosti. Generální prokurátor se účastní zasedání presidia Nejvyššího soudu povinně, jedná-li o stížnosti pro porušení zákona, jakož i v jiných případech, v nichž to stanoví zákon.

§ 30

[1] Plénum Nejvyššího soudu se skládá z předsedy Nejvyššího soudu, jeho náměstků a ostatních soudců z povolání Nejvyššího soudu. Platně se může usáset za přítomnosti nejméně dvou třetin všech soudců z povolání Nejvyššího soudu.

[2] Plénum Nejvyššího soudu zejména:

- a) vydává k zajištění jednotného výkladu a jednotného užívání zákonů a jiných právních předpisů směrnice pro jejich správný výklad,
- b) rozhoduje o stížnostech pro porušení zákona postoupených mu k projednání a rozhodnutí presidiem Nejvyššího soudu,
- c) projednává zprávy předsedů kolegií Nejvyššího soudu o činnosti těchto kolegií.

[³] Zasedání pléna Nejvyššího soudu jsou neveřejná, mohou se jich však účastnit generální prokurátor, ministr spravedlnosti a s poradním hlasem předsedové krajských soudů a náčelníci vyšších vojenských soudů. Generální prokurátor se účastní zasedání pléna Nejvyššího soudu povinně, jedná-li o stížnosti pro porušení zákona.

[⁴] Plénum Nejvyššího soudu se svolává nejméně jednou za tři měsíce.

§ 31

[¹] Předseda Nejvyššího soudu:

- a) zajišťuje jednotnost v rozhodování Nejvyššího soudu,
- b) může předsedat kterémukoli soudnímu senátu,
- c) svolává plénum a presidium Nejvyššího soudu, předsedá jim a stanoví pořad jejich jednání,
- d) může podávat stížnosti pro porušení zákona proti pravomocným rozhodnutím okresních, vojenských obvodových, krajských a vyšších vojenských soudů a Nejvyššího soudu s výjimkou věcí, v nichž tyto soudy rozhodly o stížnosti pro porušení zákona, a dále s výjimkou věcí, v nichž jsou pro rozhodnutí o stížnostech pro porušení zákona příslušné krajské soudy,
- e) ustanovuje ze zvolených soudců z povolání Nejvyššího soudu tři stálé členy presidia Nejvyššího soudu a předsedy senátů Nejvyššího soudu, s výjimkou předsedů senátů vojenského kolegia Nejvyššího soudu,
- f) organizuje a řídí práci Nejvyššího soudu,
- g) vykonává státní správu Nejvyššího soudu, zejména zajišťuje řádný chod soudu po stránce osobní, hospodářské a finanční, a pečuje o politickou a odbornou výchovu soudců a ostatních pracovníků Nejvyššího soudu, s výjimkou vojenského kolegia Nejvyššího soudu.

[²] Předsedu Nejvyššího soudu zastupuje v jeho nepřítomnosti náměstek předsedy Nejvyššího soudu.

§ 32

Plénum Nejvyššího soudu se usnáší na jednacím řádu, který stanoví podrobnosti o organizaci práce u Nejvyššího soudu.

§ 33

Sídla a obvody okresních, krajských a vojenských soudů

[¹] Sídla a obvody okresních a krajských soudů se shodují se sídly a obvody okresních a krajských národních výborů.

[²] Ministr spravedlnosti může stanovit, že věci určitého druhu z obvodu několika okresních národních výborů bude vyřizovat jeden okresní soud.

[³] Vojenské obvodové soudy a vyšší vojenské soudy zřizuje a zrušuje prezident republiky, který také stanoví jejich sídla, obvody a příslušnost.

§ 34

Jednání mimo sídlo soudu

Ke zvýšení výchovného účinku soudního jednání mohou soudy projednávat jednotlivé věci přímo na závodech nebo v jiných místech mimo své sídlo. Vojenské soudy je mohou projednávat u jednotek ozbrojených sil a ozbrojených sborů.

Hlava třetí

Volby soudců

§ 35

Volební období

[¹] Soudci Nejvyššího soudu, krajských a okresních soudů jsou voleni na dobu čtyř let.

[²] Soudci vojenských soudů a soudci vojenského kolegia Nejvyššího soudu jsou voleni na dobu, po kterou vykonávají vojenskou činnou službu nebo po kterou jsou příslušníky ozbrojených sborů, nejdéle však na dobu čtyř let.

§ 36

Předpoklady pro volbu

[¹] Soudcem z povolání může být zvolen každý občan Československé socialistické republiky, který je oddán socialistickému zřízení, je občansky bezúhonný, má právo volit do zastupitelských sborů, v den volby dosáhl věku 23 let a má potřebné odborné znalosti.

[²] Soudcem může být zvolen každý občan Československé socialistické republiky, který je oddán socialistickému zřízení, je občansky bezúhonný, má právo volit do zastupitelských sborů a v den volby dosáhl věku 21 let.

[³] Soudcem vojenského soudu a vojenského kolegia Nejvyššího soudu může být zvolen zletilý občan Československé socialistické republiky, který je oddán socialistickému zřízení, je občansky bezúhonný, má právo volit do zastupitelských sborů a koná

vojenskou činnou službu nebo je příslušníkem ozbrojených sborů; jde-li o soudce z povolání, musí mít hodnost důstojníka (generála) a potřebné odborné znalosti.

§ 37

Počet soudců

(1) Počet soudců z povolání u okresních a krajských soudů i u Nejvyššího soudu stanoví ministr spravedlnosti.

(2) Počet soudců z povolání u vojenských obvodových soudů, vyšších vojenských soudů a vojenského kolegia Nejvyššího soudu stanoví ministr spravedlnosti v dohodě s ministrem národní obrany.

(3) Počet ostatních soudců stanoví předsedové (náčelníci) soudů. Náčelníci vyšších vojenských soudů stanoví počet těchto soudců i u jednotlivých vojenských obvodových soudů. Pro každý senát okresního a vojenského obvodového soudu se volí 40—60 soudců.

§ 38

Navrhování kandidátů

Kandidáty na funkce soudců navrhuje Národní fronta z občanů, kteří mají předpoklady pro řádné vykonávání soudcovské funkce. Kandidáty na funkce soudců z povolání vojenských soudů a soudců vojenského kolegia Nejvyššího soudu navrhuje ministr spravedlnosti v dohodě s ministrem národní obrany; jde-li o kandidáty na funkce soudců vojenského kolegia Nejvyššího soudu z úseku ministerstva vnitra, ministr spravedlnosti v dohodě s ministrem vnitra. Kandidáty na funkce soudců vojenských soudů navrhují kolektivy příslušníků ozbrojených sil a ozbrojených sborů.

§ 39

Slib

(1) Po svém zvolení skládají soudci tento slib: „Slibuji, že budu věren Československé socialistické republice a věci socialismu, že se budu řídit Ústavou i ostatními zákony a vykládat je v souladu se socialistickým právním vědomím.“

(2) Slib skládají:

a) soudci okresních a krajských soudů do rukou předsedy příslušného národního výboru,

b) soudci Nejvyššího soudu a soudci z povolání vojenských soudů do rukou předsedy Národního shromáždění,

c) ostatní soudci vojenských soudů do rukou náčelníků těchto soudů.

Volby soudců okresních soudů

§ 40

(1) Soudci okresních soudů jsou voleni občany podle obecného, přímého a rovného volebního práva tajným hlasováním.

(2) Právo volit soudce okresních soudů mají všichni občané, kteří mají právo volit do zastupitelských sborů.

§ 41

Předsedu a náměstka (náměstky) předsedy okresního soudu zvolí ze zvolených soudců z povolání okresní národní výbor.

§ 42

Volby soudců krajských soudů

Soudci krajských soudů jsou voleni krajským národními výbory; ze zvolených soudců z povolání zvolí krajský národní výbor předsedu krajského soudu a jeho náměstky.

§ 43

Volby soudců Nejvyššího soudu

(1) Soudci Nejvyššího soudu jsou voleni Národním shromážděním; ze zvolených soudců z povolání Nejvyššího soudu zvolí Národní shromáždění předsedu Nejvyššího soudu a jeho náměstky.

(2) Do ostatních funkcí ustanovuje soudce z povolání Nejvyššího soudu předseda Nejvyššího soudu; jde-li o soudce z povolání vojenského kolegia Nejvyššího soudu, ministr spravedlnosti v dohodě s ministrem národní obrany.

§ 44

Doplňovací volby soudců okresních a krajských soudů a Nejvyššího soudu

(1) Uprázdnil-li se během funkčního období z jakéhokoli důvodu místo soudce okresního soudu,

krajského soudu nebo Nejvyššího soudu, zvolí se na uprázdněné místo nový soudce pouze tehdy, bude-li provedení doplňovací volby nutné pro řádný chod příslušného soudu.

(2) V doplňovací volbě se zvolí soudce okresního soudu, krajského soudu anebo Nejvyššího soudu pouze na zbytek funkčního období.

(3) Doplňovací volba se vykoná způsobem stanoveným pro volbu původní.

Volby soudců vojenských soudů

§ 45

(1) Soudce z povolání vojenských soudů volí Národní shromáždění. Do příslušných funkcí je ustanovuje ministr spravedlnosti v dohodě s ministrem národní obrany.

(2) Ostatní soudci vojenských soudů jsou voleni veřejným hlasováním na shromážděních příslušníků ozbrojených sil a ozbrojených sborů. Výběr kandidátů provádějí komise pro volbu soudců vojenských soudů ustavené příslušnými veliteli. Počet těchto soudců, kteří mají být z celkového počtu stanoveného pro jednotlivé vojenské obvodové soudy a vyšší vojenské soudy zvoleni u jednotlivých útvarů nebo složek, určí náčelníci vyšších vojenských soudů.

§ 46

(1) Klesne-li během funkčního období počet soudců vojenských soudů, a je-li třeba pro zajištění řádného chodu vojenských soudů zvolit soudce nové, provedou se na zbytek funkčního období doplňovací volby.

(2) Doplňovací volby se vykonají způsobem stanoveným pro volby původní.

Hlava čtvrtá

Postavení soudců

§ 47

Základní povinnosti soudců

(1) Soudci jsou povinni při výkonu své funkce zachovávat zákony i jiné právní předpisy, vykládat

je v zájmu pracujícího lidu a rozhodovat spravedlivě.

(2) Soudci jsou povinni využívat svých znalostí a zkušeností k politické a výchovné činnosti mezi občany. Tato politická a výchovná činnost má směřovat k upevňování socialistických vztahů mezi občany a k prohlubování socialistického právního vědomí pracujících. Mají proto seznamovat občany se zásadami socialistického právního řádu a na besedách s občany projednávat i vhodné veřejně projednávané typické případy porušování socialistické zákonnosti a zásad socialistického soužití.

(3) Soudci jsou také povinni zachovávat v úředních věcech mlčenlivost, a to i po zániku soudcovské funkce, jestliže nebyli této povinnosti ze zákona nebo osobou k tomu povolánou zproštěni. Zprostit soudce povinnosti zachovávat mlčenlivost může předseda (náčelník) soudu, a jde-li o předsedu (náčelníka) soudu, předseda (náčelník) soudu vyššího stupně.

(4) Soudci jsou povinni své povinnosti svědomitě vykonávat a vystříhat se při výkonu své funkce i v občanském životě všeho, co by mohlo narušit vážnost soudcovské funkce nebo snížit důvěru občanů k socialistickému soudnictví.

§ 48

Podávání zpráv o činnosti soudů

(1) Soudci okresního soudu podávají svým voličům pravidelně zprávy o své činnosti a o činnosti soudu, u něhož vykonávají svou soudcovskou funkci. Předsedové okresních soudů podávají mimoto okresním národním výborům zprávy o činnosti okresního soudu a místních lidových soudů ustavených v obvodu příslušného okresního soudu.

(2) Soudci vojenských soudů podávají svým voličům pravidelně zprávy o své činnosti a o činnosti soudu, u něhož vykonávají svou soudcovskou funkci.

(3) Předsedové krajských soudů v součinnosti se všemi soudci krajského soudu podávají krajským národním výborům zprávy o činnosti krajského soudu.

(4) Předseda Nejvyššího soudu podává Národnímu shromáždění zprávy o stavu socialistické zákonnosti, o činnosti Nejvyššího soudu a o činnosti soudů vojenských.

Zánik soudcovské funkce**§ 49****Odvolání ze soudcovské funkce**

(1) Soudce může být z funkce odvolán před uplynutím funkčního období, porušuje-li závažným způsobem své soudcovské povinnosti anebo ztratí-li z jiného důvodu důvěru pracujících.

(2) Postup při odvolávání soudce okresního soudu z funkce upraví volební řád, který vydá vláda.

(3) Návrh na odvolání soudce krajského soudu z funkce projednává rada krajského národního výboru. O návrhu rozhoduje krajský národní výbor.

(4) Návrh na odvolání soudce Nejvyššího soudu z funkce projednává předsednictvo Národního shromáždění. O návrhu rozhoduje Národní shromáždění.

(5) Návrh na odvolání soudce z povolání vojenského soudu a soudce vojenského kolegia Nejvyššího soudu z funkce projednává předsednictvo Národního shromáždění. O návrhu rozhoduje Národní shromáždění.

(6) O návrhu na odvolání soudce vojenského soudu z funkce rozhoduje shromáždění příslušníků ozbrojených sil nebo ozbrojených sborů. Postup při jeho odvolávání z funkce upraví ministr spravedlnosti společně s ministrem národní obrany a s ministrem vnitra.

(7) Funkce soudce zaniká dnem, kdy mu bylo doručeno rozhodnutí o odvolání z funkce.

§ 50

(1) Soudce může být soudcovské funkce zproštěn, nemůže-li jí trvale vykonávat pro nemoc nebo pro jinou vážnou překážku. O zproštění rozhoduje:

- a) okresní národní výbor, jde-li o soudce okresního soudu,
- b) krajský národní výbor, jde-li o soudce krajského soudu,
- c) Národní shromáždění, jde-li o soudce Nejvyššího soudu nebo o soudce z povolání vojenského soudu,
- d) ministr spravedlnosti, jde-li o soudce vojenského soudu.

(2) Funkce soudce zaniká dnem, kdy mu bylo doručeno rozhodnutí o zproštění.

§ 51

(1) Soudce pozbývá své funkce také dnem právní moci rozsudku, kterým byl odsouzen pro trestný čin spáchaný úmyslně.

(2) Soudce vojenského soudu a vojenského kolegia Nejvyššího soudu pozbývá své funkce také dnem propuštění z vojenské činné služby nebo z ozbrojeného sboru.

§ 52**Podmínky trestního stíhání soudců**

Pro činy spáchané při výkonu soudcovské funkce nebo v souvislosti s výkonem této funkce mohou být soudci trestně stíháni nebo vzati do vazby pouze se souhlasem:

- a) okresního národního výboru, jde-li o soudce okresního soudu,
- b) krajského národního výboru, jde-li o soudce krajského soudu,
- c) Národního shromáždění, jde-li o soudce Nejvyššího soudu nebo soudce z povolání vojenského soudu,
- d) ministra spravedlnosti, jde-li o soudce vojenského soudu.

§ 53**Dočasné zproštění výkonu funkce**

(1) Soudce, který je trestně stíhán, nebo, a něhož byl podán návrh na odvolání z funkce, může být až do skončení trestního řízení nebo do rozhodnutí o návrhu na odvolání z funkce dočasně výkonu soudcovské funkce zproštěn.

(2) O dočasném zproštění výkonu soudcovské funkce rozhoduje:

- a) předseda soudu, jde-li o soudce příslušného soudu,
- b) předseda krajského soudu, jde-li o předsedu okresního soudu,
- c) ministr spravedlnosti, jde-li o předsedu krajského soudu, náměstka předsedy Nejvyššího soudu, soudce vojenského soudu anebo vojenského kolegia Nejvyššího soudu.

§ 54**Právní poměry soudců z povolání**

(1) Soudci z povolání jsou volenými funkcionáři. Za výkon soudcovské funkce jim přísluší

funkční plat. Platové poměry soudců z povolání upraví ministr spravedlnosti.

(2) Pokud tento zákon neupravuje postavení soudců z povolání jinak, vztahují se na ně předpisy o právech a povinnostech zaměstnanců státního aparátu, zejména předpisy o jejich nemocenském pojištění a důchodovém zabezpečení, o nárocích na dovolencu, pracovní době a o nárocích na náhradu cestovních, stěhovacích a jiných výdajů.

(3) Zvoleným soudcům z povolání se zachovává jejich pracovní poměr; v tomto pracovním poměru však mají ode dne nástupu do funkce neplacené pracovní volno.

(4) Soudci z povolání vojenských soudů a vojenského kolegia Nejvyššího soudu se zahrnují do počtu ozbrojených sil. Jsou vojáky v činné službě a vztahují se na ně předpisy platné pro vojáky.

Zastupování soudců z povolání

§ 55

(1) Nemůže-li soudce z povolání dočasně vykonávat soudcovskou funkci, může ho ve výkonu soudcovské funkce zastupovat jiný soudce z povolání téhož soudu nebo soudu vyššího stupně.

(2) Opatření o zastupování učiní předseda soudu, pro nějž byl zastupující soudce z povolání zvolen.

§ 56

U soudců z povolání vojenských soudů a vojenského kolegia Nejvyššího soudu činí opatření souvisící se zastupováním ministr spravedlnosti nebo orgány jím k tomu zmocněné.

§ 57

Dočasně povolání k vyššímu soudu

(1) K prohloubení svých zkušeností a odborných znalostí může být soudce z povolání povolán na dobu nepřesahující 6 měsíců k výkonu soudcovské funkce u soudu vyššího stupně.

(2) O dočasném povolání k výkonu soudcovské funkce u vyššího soudu rozhoduje:

a) předseda krajského soudu (náčelník vyššího vojenského soudu), jde-li o povolání ke krajskému soudu (vyššímu vojenskému soudu),

b) ministr spravedlnosti v dohodě s předsedou Nejvyššího soudu, jde-li o povolání k Nejvyššímu soudu.

§ 58

Kárná odpovědnost soudců z povolání

(1) Soudce z povolání může být kárně stíhán, poruší-li své soudcovské povinnosti anebo chová-li se způsobem nedůstojným soudce a narušujícím autoritu jeho soudcovské funkce. Kárnou odpovědnost soudců z povolání upravuje zvláštní zákon.

Některá ustanovení o postavení soudců, kteří vykonávají svou funkci vedle svého zaměstnání

§ 59

Povolávání k soudnímu jednání

(1) Soudci se povolávají k výkonu soudcovské funkce na dobu nepřesahující celkem 2 týdny v roce, a to zpravidla v určeném pořadí; prodloužení této doby je přípustné tehdy, je-li třeba dokončit projednávání věci započaté za jejich účasti.

(2) Soudci vojenských soudů a vojenského kolegia Nejvyššího soudu povolávají se zpravidla z ozbrojených sil nebo z ozbrojeného sboru, jejichž je obviněný příslušníkem; musí mít stejnou hodnost jako ten z obviněných, který má hodnost nejvyšší, anebo hodnost vyšší.

§ 60

Náhrada mzdy za dobu vykonávání soudcovské funkce

(1) Soudcům, kteří jsou v pracovním poměru, přísluší za dobu, po kterou vykonávají soudcovskou funkci nebo plní jiné povinnosti spojené s touto funkcí, náhrada ušlé mzdy. Náhradu ušlé mzdy je povinen poskytovat podnik, v němž je soudce zaměstnán.

(2) Soudcům, kteří nejsou v pracovním poměru, nahrazuje ušlý výdělek za dobu výkonu soudcovské funkce nebo jiných povinností spojených s touto funkcí stát. Způsob a výši náhrady stanoví ministerstvo spravedlnosti v dohodě s ministerstvem financí a Ústřední radou odborů.

(3) Stát hradí soudcům hotové výdaje, které jim vzejdou vykonáváním soudcovské funkce nebo ji-

ných povinností spojených s touto funkcí. Způsob náhrady stanoví ministerstvo spravedlnosti v dohodě s ministerstvem financí a Ústřední radou odborů.

§ 61

Zachování nároků v nemocenském pojištění a sociálním zabezpečení

(1) Soudci nemohou být vykonáváním soudcovské funkce nebo jiných povinností s touto funkcí spojených zkráceni na svých nárocích z nemocenského pojištění a sociálního zabezpečení.

(2) Úraz, který soudce utrpí při výkonu soudcovské funkce nebo jiných povinností s touto funkcí spojených, se považuje vždy za úraz pracovní.

§ 62

Pracovní volno k vykonávání soudcovské funkce

(1) Podniky a ostatní organizace jsou povinny poskytovat soudcům pracovní volno k vykonávání soudcovské funkce i jiných povinností s touto funkcí spojených.

(2) V ozbrojených silách a v ozbrojených sborech jsou příslušní velitelé povinni umožňovat soudcům plnění všech povinností vyplývajících ze soudcovské funkce.

Hlava pátá

Výkon státní správy soudů

§ 63

Státní správu soudů vykonává ministerstvo spravedlnosti, které organizuje a kontroluje činnost soudů; za tím účelem zejména:

- a) provádí prověrky práce okresních, krajských a vojenských soudů; má-li za to, že některá pravomocně rozhodnutá věc byla posouzena nesprávně, dává podnět ke stížnosti pro porušení zákona,
- b) sleduje a zobecňuje soudní činnost a navrhuje plénu Nejvyššího soudu vydání směrnic pro správný výklad zákonů a jiných právních předpisů,
- c) vydává instrukce a směrnice v otázkách organizace a práce soudů,
- d) zajišťuje řádný chod soudů po stránce osobní, hospodářské a finanční,
- e) organizuje a řídí politickou a odbornou výchovu soudců a ostatních pracovníků soudů.

§ 64

(1) Státní správu u okresních a krajských soudů a u Nejvyššího soudu vykonávají předsedové těchto soudů.

(2) Předsedové krajských soudů řídí a kontrolují výkon státní správy u okresních soudů v obvodu příslušného krajského soudu.

§ 65

(1) Úkoly ministerstva spravedlnosti na úseku vojenského soudnictví vykonává správa vojenských soudů; v jejím čele stojí náměstek ministra spravedlnosti — náčelník správy vojenských soudů, který je nadřízeným všech vojáků činných u vojenských soudů a vojenského kolegia Nejvyššího soudu a u správy vojenských soudů.

(2) Náměstek ministra spravedlnosti — náčelník správy vojenských soudů upravuje úkoly náčelníků vojenských soudů a předsedy vojenského kolegia Nejvyššího soudu na úseku správy.

§ 66

Za výkon státní správy soudů odpovídají orgány jí pověřené ministru spravedlnosti.

Hlava šestá

Ustanovení přechodná a závěrečná

§ 67

Volební řád

Vláda vydá podle zásad platných pro volby do zastupitelských sborů volební řád, ve kterém upraví organizaci voleb soudců okresních soudů.

§ 68

Stanovení termínu voleb

(1) Dobu, kdy má být provedena volba soudců okresních a krajských soudů, stanoví vláda.

(2) Dobu, kdy má být provedena volba soudců Nejvyššího soudu a soudců z povolání vojenských soudů, stanoví předsednictvo Národního shromáždění.

(3) Dobu, kdy má být provedena volba ostatních soudců vojenských soudů, jakož i organizaci

a přípravu těchto voleb stanoví ministr spravedlnosti společně s ministrem národní obrany a ministrem vnitra.

§ 69

Opatření týkající se vojenského soudnictví činí ministr spravedlnosti v dohodě s ministrem národní obrany.

§ 70

Soudci vykonávají svou funkci i po uplynutí doby, na kterou byli zvoleni, až do doby, kdy nastoupí do funkce soudci nově zvolení.

§ 71

(1) Soudci z povolání Nejvyššího soudu a vojenských soudů, kteří byli ustanoveni podle dosavadních předpisů, vykonávají svou funkci až do dne, kdy nastoupí do funkce, kterou vykonávají, zvolení soudci z povolání.

(2) Ustanovení odstavce 1 se vztahuje i na soudce z lidu u Nejvyššího soudu a u vojenských soudů, povolané k výkonu soudcovské funkce podle dosavadních předpisů.

§ 72

(1) Soudcům z povolání Nejvyššího soudu ustanoveným podle dosavadních předpisů se zachovává pracovní poměr, i když nebudou zvoleni podle tohoto zákona do funkce soudce z povolání.

(2) Ministr spravedlnosti učiní opatření, aby dosavadní soudci z povolání, pokud nebudou zvoleni do této funkce, byli zařazeni na místa odpovídající jejich politické a odborné kvalifikaci.

(3) U vojenských soudců ustanovených podle dosavadních předpisů, nebudou-li zvoleni za soudce z povolání, učiní opatření k zařazení na místa odpovídající jejich způsobilosti dnem, kdy nastoupí do funkce zvolení soudci z povolání, ministr národní obrany v součinnosti s ministrem spravedlnosti.

§ 73

(1) Soudci z povolání, kteří jsou v době svého funkčního období povoláni podle branného zákona na vojenské cvičení jako důstojníci v záloze a přidělení k vojenským soudům, mohou být rozhodnutím ministra spravedlnosti pověřeni na tuto dobu výkonem soudcovské funkce, kterou jinak vykonávají soudci z povolání vojenských soudů.

(2) Za branné pohotovosti státu upraví způsob doplňování soudců vojenských soudů a vojenského kolegia Nejvyššího soudu ministr spravedlnosti v dohodě s ministrem národní obrany a ministrem vnitra.

§ 74

Zrušovací ustanovení

(1) Zrušují se:

1. dosud nezrušená ustanovení zákona č. 319/1948 Sb., o zlidovění soudnictví,
2. zákon č. 67/1950 Sb., o pracovních a platových poměrech soudců z povolání, prokurátorů a soudcovských čekatelů [soudcovský zákon], pokud se vztahuje na soudce z povolání,
3. dosud nezrušená ustanovení zákona č. 87/1950 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád),
4. zákon č. 66/1952 Sb., o organizaci soudů, ve znění zákona č. 66/1956 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon o organizaci soudů,
5. vládní nařízení č. 93/1952 Sb., o náhradách příslušejících soudcům z lidu,
6. ustanovení § 5 odst. 3 zákona č. 52/1954 Sb., kterým se rozšiřuje působnost státního notářství,
7. zákonné opatření předsednictva Národního shromáždění č. 21/1955 Sb., kterým se zřizuje presidium Nejvyššího soudu,
8. ustanovení §§ 1 až 4 a § 7 zákonného opatření předsednictva Národního shromáždění č. 59/1955 Sb., o platových poměrech soudců, prokurátorů a právních čekatelů, ve znění zákonného opatření předsednictva Národního shromáždění č. 60/1956 Sb., jímž se mění některé předpisy o platových poměrech státních zaměstnanců a o působnosti ministrů a ústředních úřadů při provádění státní mzdové politiky, pokud se vztahují na soudce Nejvyššího soudu nebo vojenských soudů,

9. ustanovení čl. II zákona č. 66/1956 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon o organizaci soudů,
10. zákon č. 36/1957 Sb., o volbách soudců a soudců z lidu lidových a krajských soudů a o úpravě některých jejich poměrů,
11. zákon č. 40/1960 Sb., o provedení nové územní organizace soudů.

§ 75

Tento zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Novotný v. r.

Fierlinger v. r.

Široký v. r.

63

VLÁDNÍ NAŘÍZENÍ

ze dne 6. července 1961,

kterým se vydává volební řád pro volby soudců okresních soudů

Vláda Československé socialistické republiky nařizuje podle § 67 zákona č. 62/1961 Sb., o organizaci soudů:

budovatelé socialismu z řad dělníků, členů jednotných zemědělských družstev, inteligence a ostatních pracujících.

Část I

ZÁKLADNÍ USTANOVENÍ

§ 1

Volby soudců okresních soudů se konají podle obecného, rovného a přímého volebního práva tajným hlasováním.

§ 2

(1) Právo volit mají všichni občané Československé socialistické republiky, kteří v den volby dosáhli věku 18 let, bez ohledu na národní příslušnost, pohlaví, náboženské vyznání, zaměstnání, dobu pobytu, sociální původ, majetkové poměry a dřívější činnost.

(2) Právo volit nemají však občané, kteří byli pravomocně zbaveni zcela nebo zčásti svéprávnosti pro duševní poruchu.

§ 3

(1) Soudcem z povolání okresního soudu může být zvolen každý občan Československé socialistické republiky, který je oddán socialistickému zřízení, je občansky bezúhonný, má právo volit, v den volby dosáhl věku 23 let a svými odbornými znalostmi, zkušenostmi i morálními vlastnostmi splňuje předpoklady pro výkon odpovědné funkce soudcovské.

(2) Soudcem okresního soudu může být zvolen každý občan Československé socialistické republiky, který je oddán socialistickému zřízení, je občansky bezúhonný, má právo volit, v den volby dosáhl věku 21 let a svými zkušenostmi a morálními vlastnostmi splňuje předpoklady pro výkon odpovědné funkce soudcovské. Za soudce jsou voleni přední

§ 4

Příslušníci ozbrojených sil a ozbrojených sborů mají stejné právo volit a být voleni jako ostatní občané.

Část II

SEZNAM VOLIČŮ

§ 5

Zápis do seznamů voličů

(1) Všichni občané Československé socialistické republiky, kteří mají právo volit, se zapisují do seznamu voličů podle místa svého bydliště.

(2) Občané, kteří po sestavení seznamu voličů nabudou nebo pozbudou práva volit, zapíší se dodatečně do seznamu voličů nebo se z něho dodatečně vyškrtnou.

(3) Každý volič může být zapsán jen v jednom seznamu voličů.

§ 6

Sestavení seznamů voličů

(1) Seznamy voličů sestavuje místní národní výbor podle volebních okrsků.

(2) Seznamy voličů z řad příslušníků ozbrojených sil a ozbrojených sborů, kteří jsou hromadně ubytováni, sestavuje jejich velitel.

§ 7

Vyložení seznamů voličů

(1) Nejpozději 30 dnů přede dnem volby vyloží místní národní výbor seznamy voličů, aby občané do nich mohli v úředních místnostech nahlédnout. O vyložení seznamů voličů vyrozumí místní národní výbor občany způsobem v místě obvyklým.

[2] V obcích, v nichž je více než 5000 osob zapsaných do seznamů voličů, zařídí místní národní výbor, aby byl v každém domě vyložen seznam voličů, kteří v domě bydlí. Místní národní výbor může takové opatření učinit i v obcích, které mají méně než 5000 osob zapsaných do seznamů voličů.

§ 8

Námitkové řízení

[1] Každý občan může ústně nebo písemně upozornit místní národní výbor na chyby a nesprávnosti v seznamu voličů a navrhnout opravu. Místní národní výbor je povinen o upozornění rozhodnout do 3 dnů a buď provést příslušnou opravu v seznamu voličů nebo písemně stěžovateli sdělit, z jakých důvodů opravu nelze provést.

[2] Bude-li návrh zamítnut, může jej občan předložit okresnímu soudu příslušnému podle volebního okrsku. Soud včas rozhodne po ústním jednání usnesením. Toto rozhodnutí je konečné. Jinak platí přiměřeně obecná ustanovení občanského soudního řádu. Podle rozhodnutí soudu provede místní národní výbor opravu v seznamu voličů. Řízení před soudem nepodléhá soudnímu poplatku.

§ 9

Voličský průkaz

Voličům, kteří se v době od vyložení seznamů voličů do dne volby přestěhují, jakož i voličům, kteří z vážných důvodů nebudou moci volit ve volebním okrsku, v jehož seznamu voličů jsou zapsáni, vydá místní národní výbor na jejich žádost voličský průkaz a ze seznamu voličů je vyškrtne. Voličský průkaz opravňuje k zápisu do seznamu voličů v jiném volebním okrsku. Zápis provádí místní národní výbor nového bydliště (místa pobytu), v den voleb okrsková volební komise. Při zápisu se voličský průkaz odebere a připojí k seznamu voličů.

Část III

VOLEBNÍ OBVODY, OKRSKY A KOMISE

Oddíl 1

Volební obvody

§ 10

[1] Volby soudců okresních soudů se konají podle volebních obvodů.

[2] Volební obvody stanoví okresní národní výbor tak, aby volební obvody pro volbu soudců z povolání zahrnovaly vždy několik volebních obvodů vytvořených pro volby do okresního národního výboru a aby volební obvody pro volbu ostatních soudců se shodovaly s volebními obvody vytvořenými pro volby do okresního národního výboru. Seznamy volebních obvodů uveřejní okresní národní výbor nejpozději 50 dnů přede dnem volby.

[3] Ve volebním obvodu pro volbu soudce z povolání se volí jeden soudce z povolání. Ve volebním obvodu pro volbu ostatních soudců se volí několik soudců; jejich počet pro každý volební obvod stanoví okresní národní výbor tak, aby byl zvolen celkový počet soudců, stanovený předsedou okresního soudu.

[4] Náhradníci se nevolí.

Oddíl 2

Volební okrsky

§ 11

[1] Pro přijímání hlasovacích lístků a pro sčítání hlasů se vytvářejí v obcích volební okrsky.

[2] Volební okrsky a volební místnosti pro každý okrsek stanoví místní národní výbor nejpozději 30 dnů přede dnem volby.

[3] Volební okrsek se vytvoří zpravidla tak, aby zahrnoval asi 1000 voličů. Pro vzdálené osady nebo části obce lze vytvořit samostatné volební okrsky, je-li v nich alespoň 50 voličů.

[4] Zvláštní volební okrsky mohou být vytvořeny v nemocnicích, v porodnicích, v sanatoriích, v ústavech sociální péče, v podobných ústavech a zařízeních nebo v jejich částech, avšak jen tehdy, je-li tam alespoň 50 voličů.

[5] Útvary ozbrojených sil a ozbrojených sborů tvoří zvláštní volební okrsky, mají-li alespoň 50 voličů.

Oddíl 3

Volební komise

§ 12

Všeobecná ustanovení

[1] Volby soudců okresních soudů řídí volební komise, a to

Ústřední volební komise a Slovenská volební komise,

krajské volební komise (městská volební komise v Praze),

okresní volební komise (městské volební komise v Bratislavě, Brně, Ostravě a Plzni),

obvodní volební komise pro volbu soudců z povolání.

obvodní volební komise pro volbu soudců.

(2) Hlasování v jednotlivých volebních okrscích řídí okrskové volební komise.

§ 13

Ústřední a Slovenská volební komise

(1) Ústřední volební komisi přislouží vrchní řízení voleb soudců okresních soudů. Uskutečňuje je především prostřednictvím krajských a okresních volebních komisí. Orgánem Ústřední volební komise na Slovensku je Slovenská volební komise.

(2) Předsedu, jeho náměstka, tajemníka a potřebný počet dalších členů Ústřední volební komise jmenuje vláda na návrh Ústředního výboru Národní fronty. Předsedu, jeho náměstka, tajemníka a potřebný počet dalších členů Slovenské volební komise jmenuje předsednictvo Slovenské národní rady na návrh Ústředního výboru Slovenské národní fronty.

§ 14

Krajská volební komise

(1) Krajská volební komise řídí okresní volební komise a dohlíží na přesné dodržování tohoto volebního řádu a na včasnou a řádnou přípravu voleb. Krajskou volební komisi zřizuje krajský národní výbor nejpozději 50 dnů přede dnem volby.

(2) Komise se skládá z předsedy, jeho náměstka, tajemníka a z 8 až 10 dalších členů.

(3) Komise se utvoří ze zástupců Komunistické strany Československa a organizací pracujících, které jsou sdruženy v Národní frontě. Návrh zástupců předkládá Národní fronta.

(4) Ustanovení o zřizování, složení a úkolech krajské volební komise platí obdobně pro městskou volební komisi v Praze.

§ 15

Okresní volební komise

(1) Okresní volební komise řídí volbu soudců okresního soudu. Okresní volební komisi zřizuje okresní národní výbor nejpozději 50 dnů přede dnem volby.

(2) Okresní volební komise se skládá z předsedy, jeho náměstka, tajemníka a z 6 až 10 dalších členů.

(3) Komise se utvoří ze zástupců Komunistické strany Československa a organizací pracujících, které jsou sdruženy v Národní frontě. Návrh zástupců předkládá Národní fronta.

(4) Ustanovení o zřizování, složení a úkolech okresní volební komise platí obdobně pro městskou volební komisi v Bratislavě, Brně, Ostravě a Plzni.

§ 16

Úkoly okresní volební komise

Okresní volební komise

- a) dozírá na přesné zachovávání ustanovení tohoto volebního řádu;
- b) rozhoduje o stížnostech na nesprávný postup obvodních a okrskových volebních komisí;
- c) prověřuje, zda kandidáti na funkci soudců okresního soudu kandidují na tuto funkci jen v jednom volebním obvodu;
- d) zajišťuje vyhotovení hlasovacích lístků pro volby;
- e) registruje zvolené soudce;
- f) odevzdá spisy o volbách okresnímu národnímu výboru.

§ 17

Obvodní volební komise

(1) Pro každý volební obvod pro volbu soudců z povolání zřizuje okresní národní výbor obvodní volební komisi pro volbu soudce z povolání. Pro každý volební obvod pro volbu ostatních soudců zřizuje okresní národní výbor obvodní volební komisi pro volbu soudců. Obvodní volební komise zřizuje okresní národní výbor nejpozději 50 dnů přede dnem volby.

(2) Obvodní volební komise pro volbu soudce z povolání se skládá z předsedy, jeho náměstka, tajemníka a ze 8 až 10 dalších členů.

(3) Obvodní volební komise pro volbu soudců se skládá z předsedy, jeho náměstka, tajemníka a ze 2 až 4 dalších členů.

(4) Komise se utvoří ze zástupců Komunistické strany Československa a organizací pracujících, které jsou sdruženy v Národní frontě. Návrh zástupců předkládá Národní fronta.

§ 18

Úkoly obvodních volebních komisí

(1) Obvodní volební komise

- a) registruje kandidáty podle tohoto volebního řádu;
- b) dozírá na průběh voleb ve volebním obvodu;
- c) zjišťuje výsledky voleb ve volebním obvodu;
- d) předkládá okresní volební komisi zprávu o výsledku voleb ve volebním obvodu;
- e) vydává zvolenému kandidátu osvědčení o jeho zvolení;
- f) odevzdá spisy o volbách k uschování okresnímu národnímu výboru.

(2) Obvodní volební komise pro volbu soudce z povolání kromě toho opatří okrskovým volebním komisím hlasovací lístky.

(3) Obvodní volební komise pro volbu soudce z povolání a obvodní volební komise pro volbu soudců navzájem úzce spolupracují.

§ 19

Okrsková volební komise

(1) Pro každý volební okrsek utvoří místní národní výbor nejpozději 30 dnů přede dnem volby okrskovou volební komisi.

(2) Okrsková volební komise se skládá z předsedy, jeho náměstka, tajemníka a ze 4 až 8 dalších členů. Ve volebních okrscích, které mají méně než 300 voličů, má okrsková volební komise vedle předsedy a tajemníka 1 až 3 další členy.

(3) Komise se utvoří ze zástupců Komunistické strany Československa a organizací pracujících, které jsou sdruženy v Národní frontě. Návrh zástupců předkládá Národní fronta.

§ 20

Úkoly okrskové volební komise

Okrsková volební komise

- a) dozírá na správné odevzdávání hlasovacích lístků a bdí nad zachováním pořádku ve volební místnosti;
- b) sčítá hlasy odevzdané pro každého kandidáta;
- c) sepíše zápis o průběhu volby a sčítání hlasů a po jednom vyhotovení zápisu předloží neprodleně příslušným obvodním volebním komisím;

d) odevzdá spisy o volbách k uschování okresnímu národnímu výboru.

§ 21

Usnášení volebních komisí

(1) Volební komise se mohou platně usnášet, je-li přítomna nadpoloviční většina členů.

(2) Volební komise se usnáší nadpoloviční většinou hlasů; při rovnosti hlasů rozhoduje hlas předsedy.

Část IV

KANDIDÁTI

§ 22

Navrhování kandidátů

(1) Kandidáti pro volbu soudců okresních soudů jsou kandidáty Národní fronty jako svazku dělníků, rolníků a inteligence. Národní fronta navrhuje za kandidáty občany, kteří splňují všechny podmínky předepsané pro zvolení.

(2) Shromáždění dělníků, rolníků a ostatních pracujících na vesnicích, závodech, úřadech a shromáždění vojáků a příslušníků ostatních ozbrojených sborů předkládají návrhy na kandidáty Národní frontě.

(3) Kandidáti jsou navrhováni pro jednotlivé volební obvody. Pro každý volební obvod pro volbu soudce z povolání může být navržen jeden nebo více kandidátů. Pro každý volební obvod pro volbu soudců může být navrženo tolik kandidátů, kolik jich má být v tomto volebním obvodu voleno, nebo více kandidátů.

Registrace kandidátů

§ 23

(1) Kandidáty přihlašuje k registraci u obvodních volebních komisí Národní fronta, a to nejpozději 30 dnů přede dnem volby.

(2) Kandidáti jsou přihlašováni k registraci podle volebních obvodů. Nikdo však nemůže být kandidován ve více než jednom volebním obvodu.

(3) K přihlášce se připojí prohlášení kandidáta, že souhlasí se svou kandidaturou, popřípadě též zpráva o snůžce organizace nebo shromáždění pracujících, kde kandidát byl navržen.

§ 24

(1) Obvodní volební komise je povinna zaregistrovat všechny řádně navržené kandidáty.

(2) Proti odmítnutí registrace kandidáta lze podat stížnost do 2 dnů k okresní volební komisi. Její rozhodnutí je konečné.

§ 25

Vyhlášení kandidatury

Obvodní volební komise uveřejní jména, příjmení, věk a zaměstnání všech zaregistrovaných kandidátů nejpozději 25 dnů přede dnem volby.

§ 26

Hlasovací lístky

(1) Všichni zaregistrovaní kandidáti musí být uvedeni na hlasovacích lístcích. Hlasovací lístky jsou společné pro volbu soudce z povolání i ostatních soudců.

(2) Hlasovací lístky musí mít stanovenou formu a musí být rozmnoženy v potřebném množství.

§ 27

Členství kandidátů ve volebních komisích

Kandidáti nemohou být členy obvodních ani okrskových volebních komisí volebního obvodu, kde jsou kandidováni.

§ 28

Volební agitace

Každá organizace pracujících a každý občan Československé socialistické republiky má právo svobodně agitovat pro zaregistrovaného kandidáta v tisku, na schůzích a jiným způsobem.

Část V

VOLBY

Oddíl 1

Vyhlášení voleb

§ 29

Den voleb

(1) Den voleb soudců okresních soudů stanoví vláda Československé socialistické republiky nejpozději 60 dnů předem.

(2) Volby se konají téhož dne na území celého státu. Volby se konají v den pracovního klidu.

(3) Volby se konají v určený den od 7. hodiny do 14. hodiny. V hlavním městě Praze, ve městech, která jsou sídly krajských a okresních národních výborů, jakož i ve všech obcích, které mají aspoň 4000 obyvatel, se konají volby v určený den od 7. hodiny do 20. hodiny. Pokud to místní potřeby vyžadují, může být začátek voleb stanoven na dřívější dobu.

§ 30

Informování voličů

(1) Okrsková volební komise informuje voliče v posledních 15 dnech přede dnem volby soustavně vyhláškami nebo jiným způsobem o době a místě voleb.

(2) V obcích, v nichž je více než 1000 zapsaných voličů, zajistí okrsková volební komise, aby pro každého voliče byl vyhotoven legitimační lístek, v němž jsou uvedeny potřebné údaje o volbách. Zároveň zařídí, aby legitimační lístek byl voliči dodán do bytu.

Oddíl 2

Způsob hlasování

§ 31

Přípravy ve volební místnosti

Předseda okrskové volební komise zkontroluje před zahájením volby za přítomnosti členů komise volební urnu a zapečetí ji. Zkontroluje také, zda je připraven seznam voličů a hlasovací lístky. Potom se přikročí k hlasování.

§ 32

Prostory pro úpravu hlasovacích lístků

Ve volebních místnostech jsou pro úpravu hlasovacích lístků určeny zvláštní prostory oddělené tak, aby byla zaručena tajnost hlasování. V těchto prostorech nesmí být nikdo přítomen zároveň s voličem, ani člen volební komise.

§ 33

Hlasování

(1) Každý volič hlasuje osobně. Zastoupení není přípustné.

(2) Volič, který se dostavil do volební místnosti, odevzdá legitimační lístek a po záznamu

v seznamu voličů obdrží hlasovací lístek. Nemá-li volič legitimační lístek a není-li členům okrskové volební komise znám, může ho komise požádat, aby prokázal svoji totožnost.

(3) Voliče, který se dostavil do volební místnosti s voličským průkazem, zapíše okrsková volební komise do seznamu voličů. Záznamy o tom podepíše předseda a tajemník okrskové volební komise; voličské průkazy se připojí.

§ 34

Úprava hlasovacích lístků

(1) V prostoru určeném pro úpravu hlasovacích lístků ponechá volič na hlasovacím lístku jméno a příjmení kandidátů, pro něž hlasuje; jména a příjmení kandidátů, pro něž nehlasuje, přeškrtně. Potom přistoupí k volební urně a vhodí do ní hlasovací lístek.

(2) Volič, který nemůže sám upravit hlasovací lístek pro tělesnou vadu nebo proto, že neumí číst a psát, má právo vzít s sebou do prostoru určeného pro úpravu hlasovacích lístků jiného voliče, aby za něj hlasovací lístek upravil.

§ 35

Pořádek ve volební místnosti

Za pořádek ve volební místnosti odpovídá předseda okrskové volební komise. Jeho pokyny k zachování pořádku ve volební místnosti jsou závazné pro všechny přítomné.

§ 36

Ukončení volby

Jakmile uplyne hodina stanovená pro ukončení hlasování, uzavře se volební místnost, avšak odvolí ještě všichni, kteří jsou ve volební místnosti nebo před ní. Potom prohlásí předseda okrskové volební komise hlasování za ukončené a přistoupí k otevření volební urny.

Oddíl 3

Určování výsledků voleb

§ 37

Kdo může být přítomen při sčítání hlasů v okrskové volební komisi

V místnosti, kde okrsková volební komise provádí sčítání hlasů, mají právo být přítomni zvláště

k tomu zmocnění zástupci organizací pracujících a zástupci tisku.

§ 38

Sčítání hlasů v okrskové volební komisi

(1) Po otevření volební urny sečte okrsková volební komise hlasovací lístky podle volebních obvodů, porovná počet odevzdaných hlasovacích lístků s počtem osob, kterým byly vydány hlasovací lístky podle seznamu voličů, a výsledek zapíše do zápisu o hlasování pro každý volební odvod.

(2) Předseda okrskové volební komise kontroluje správnost sčítání hlasů.

§ 39

Posuzování hlasovacích lístků

(1) Neplatné jsou hlasovací lístky, které nejsou na předepsaném tiskopisu.

(2) Ponechal-li volič na hlasovacím lístku více kandidátů, než má být ve volebním obvodu zvoleno, považuje se hlasovací lístek za odevzdaný pro kandidáty podle pořadí na hlasovacím lístku.

(3) Vzniknou-li pochybnosti o platnosti hlasovacího lístku, rozhoduje o platnosti okrsková volební komise, což poznamená v zápisu.

§ 40

Zápisy o hlasování

(1) Okrsková volební komise pořídí o hlasování a sčítání hlasů zvláštní zápis; zápis podepisuje předseda, tajemník a ostatní členové komise.

(2) V zápisu okrskové volební komise musí být uvedeny

- a) doba počátku a skončení hlasování;
- b) celkový počet voličů ve volebním obvodu nebo ve volebním okrsku, zapsaných v seznamu voličů;
- c) počet voličů, kterým byly vydány hlasovací lístky;
- d) počet odevzdaných platných hlasovacích lístků;
- e) počet hlasů odevzdaných pro každého kandidáta;
- f) stručný obsah oznámení a stížností, které byly podány okrskové volební komisi, a záznam o tom, jak komise rozhodla.

§ 41

Skončení jednání v okrskové volební komisi

(1) Po skončeném sčítání hlasů a podepsání zápisu o hlasování ohlásí předseda okrskové volební komise výsledek hlasování podle jednotlivých volebních obvodů a zašle neprodleně po jednom stejnopise zápisu o hlasování příslušným obvodním volebním komisím.

(2) Okrsková volební komise zapečetí odevzdané hlasovací lístky a zašle je spolu s ostatními volebními spisy a s dalším stejnopisem zápisu o hlasování okresnímu národnímu výboru k uschování.

§ 42

Sčítání hlasů v obvodních volebních komisích

(1) Obvodní volební komise sčítají hlasy a zjišťují výsledky hlasování v obvodě na podkladě zápisů předložených okrskovými volebními komisemi.

(2) V místnosti, kde obvodní volební komise provádí sčítání hlasů, mohou být přítomni zvláště k tomu zmocnění zástupci organizací pracujících a zástupci tisku.

§ 43

Zápis o sčítání hlasů v obvodní volební komisi

(1) Obvodní volební komise pořídí o sčítání hlasů ve dvojím stejnopise zápis, který podepíše předseda, tajemník a ostatní členové komise.

(2) V zápisu obvodní volební komise o sčítání hlasů musí být uvedeny

- a) celkový počet voličů zapsaných v seznamech ve volebním obvodu;
- b) počet voličů, kterým byly vydány hlasovací lístky;
- c) počet odevzdaných platných hlasovacích lístků;
- d) počet hlasů odevzdaných pro každého kandidáta;
- e) stručný obsah oznámení a stížností, které byly podány obvodní volební komisi, a záznam o tom, jak komise rozhodla.

§ 44

Ohlášení výsledků voleb v obvodní volební komisi

Po skončeném sčítání hlasů a po podepsání zápisu ohlásí předseda obvodní volební komise výsledek voleb ve volebním obvodu.

§ 45

Kdo je zvolen

Zvolen je kandidát, který obdržel nadpoloviční většinu všech platných hlasů odevzdaných ve volebním obvodu.

§ 46

Osvědčení o zvolení

Předseda obvodní volební komise vydá zvolenému kandidátu osvědčení o jeho zvolení.

§ 47

Uschování volebních spisů

Po podepsání zápisu o sčítání hlasů zašle předseda obvodní volební komise jeden stejnopis zápisu ihned okresní volební komisi. Druhý stejnopis zápisu s ostatními volebními spisy zašle k uschování okresnímu národnímu výboru.

§ 48

Nové volby

(1) Jestliže ani jeden kandidát na funkci soudce z povolání nedostal nadpoloviční většinu platných hlasů, poznamená to obvodní volební komise výslovně v zápisu o sčítání hlasů a oznámí to okresní volební komisi. Zároveň vyhlásí obvodní volební komise nové volby mezi dvěma kandidáty, kteří obdrželi největší počet hlasů; tato komise určí nové volby, které se musí konat nejpozději do 14 dnů po prvních volbách.

(2) Nové volby určí do 14 dnů obvodní volební komise též, nebyl-li zvolen určený počet soudců; v nových volbách se zvolí zbývající počet soudců.

(3) Je-li počet hlasů odevzdaných ve volebním obvodu menší než polovina počtu voličů, kteří mají právo hlasovat v tomto volebním obvodu, poznamená to obvodní volební komise výslovně v zápisu o sčítání hlasů a oznámí to okresní volební komisi; tato komise určí nové volby, které se musí konat do 14 dnů po prvních volbách.

(4) Nové volby se provádějí na podkladě seznamů voličů sestavených pro první volby a podle ustanovení tohoto volebního řádu.

§ 49

Doplňovací volby

Uprázdnil-li se během funkčního období z jakéhokoliv důvodu místo soudce okresního soudu, sta-

noví okresní národní výbor doplňovací volbu toliko tehdy, je-li provedení volby nutné pro řádný chod příslušného soudu.

Část VI

ODVOLÁNÍ ZE SOUDCOVSKÉ FUNKCE

§ 50

(1) Soudce okresního soudu může být odvolán z funkce před uplynutím funkčního období, porušuje-li závažným způsobem své soudcovské povinnosti anebo ztratí-li z jiného důvodu důvěru pracujících. O odvolání rozhodují voliči jeho volebního obvodu.

(2) Návrh na odvolání podává Národní fronta. Národní fronta oznámí návrh soudci, o jehož odvolání jde, s uvedením důvodů. Soudce má právo ústně nebo písemně se k návrhu vyjádřit.

(3) Národní fronta předloží návrh na odvolání soudce okresnímu národnímu výboru.

(4) O návrhu na odvolání soudce rozhodují voliči ve volebním obvodu na veřejných schůzích svolaných okresním národním výborem. Rozhoduje se veřejným hlasováním.

(5) Jinak platí o odvolání soudce okresního soudu přiměřeně ustanovení o volbě soudců okresních soudů.

Část VII

ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

§ 51

Ochrada nákladů

Výdaje spojené s prováděním voleb hradí stát.

§ 52

Účinnost

Toto vládní nařízení nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Široký v. r.

64

VYHLÁŠKA

ministerstva spravedlnosti

ze dne 6. července 1961

o náhradách příslušejících soudcům, kteří svou funkci vykonávají vedle svého zaměstnání

Ministerstvo spravedlnosti stanoví v dohodě s Ústřední radou odborů, ministerstvem financí a ostatními zúčastněnými ministerstvy podle § 60 odst. 2 a 3 zákona č. 62/1961 Sb., o organizaci soudů:

§ 1

Náhrada ušlé mzdy, kterou poskytují podniky soudcům, kteří jsou u nich zaměstnání, zahrnuje veškeré hrubé požitky, které jim ušly vykonáváním soudcovské funkce včetně odměny za práci přesčas a za vyšší nebo mimořádné výkony. Požitky se vypočtou podle průměru za poslední tři měsíce.

§ 2

Soudcům, kteří nejsou v pracovním poměru, například členům jednotných zemědělských družstev, nebo kteří jsou domácími dělníky, poskytuje na jejich žádost přiměřenou náhradu za čistý výdělek ušlý jim vykonáváním soudcovské funkce stát (státní správa soudů). Náhrada se poskytuje v prokázané výši.

§ 3

(¹) Soudci mají nárok na náhradu nutných výdajů, vzniklých jim vykonáváním soudcovské funkce, zejména na úhradu jízdních výdajů, stravného, nocležného, popřípadě i na další náhrady poskytované podle předpisů o náhradách cestovních, stěhova-

cích a jiných výdajů. Při posuzování nároku na náhradu těchto výdajů a určování výše náhrady se použije obdobně předpisů upravujících poskytování těchto náhrad státním zaměstnancům.*)

(²) Soudcům lze mimoto přiznat náhradu jiných nutných výdajů (zvýšených vydání), jestliže jejich výši hodnověrně prokáží.

(³) Náhradu nutných výdajů (zvýšených vydání) poskytuje stát (státní správa soudů).

§ 4

Náhrady ušlé mzdy (ušlého výdělku) se započítávají do vyměřovacího základu pro dávky nemocenského pojištění podle zásad stanovených pro jeho výpočet a do průměrného ročního výdělku rozhodného pro vyměření dávek důchodového zabezpečení.

§ 5

Soudcům, kteří jsou příslušníky ozbrojených sil a ozbrojených sborů v činné službě, poskytují náhrady uvedené v této vyhlášce podle zásad stanovených příslušnými služebními předpisy finanční orgány ozbrojených sil a ozbrojených sborů.

§ 6

Vykonáváním soudcovské funkce se rozumí nejen účast soudce na soudním zasedání, ale i vykonávání jiných povinností s touto funkcí spojených, například účast na školení apod.

*) Zákon č. 234/1949 Sb., o náhradách cestovních, stěhovacích a jiných výdajů a předpisy vydané k jeho provedení, zejména vládní nařízení č. 278/1949 Sb., kterým se upravuje výše některých náhrad podle zákona o náhradách cestovních, stěhovacích a jiných výdajů, a vyhláška ministerstva financí č. 480/1950 Ú. l. I ve znění vyhlášky č. 72/1952 Ú. l.

§ 7

Nárok na náhradu ušlého výdělku, kterou poskytuje stát, musí být uplatněn do 15 dnů po provedení výkonu soudcovské funkce. O nároku roz-

hoduje orgán státní správy soudů, který byl tím pověřen.

§ 8

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Ministr:

dr. Neuman v. r.

Vydavatel: Ministerstvo spravedlnosti. — Redakce: Praha I-Malá Strana, Tržiště 9. Telefon 498-41 až 49 — Administrace: Statistická a evidenční vydavatelství tiskopisů Praha, n. p., Praha I-Malá Strana, Tržiště 9. Telefon 498-41 až 49 — Vvchází podle potřeby. — Předplatné na celý rok Kčs 84.— na půl roku Kčs 42.—, na čtvrt roku Kčs 21.— Předplácení se na dobu nejméně čtvrt roku, vždy jen k 1. dni každého kalendářního čtvrtletí. — Zrušení odběru se uznává jen ke konci každého kalendářního čtvrtletí, nejpozději 10 dní před stanoveným datem — Frankované reklamy se uznávají jen, dojdou-li do 15 dnů po vydání reklamované částky. — Účet SŘCS Praha I, č. ú. 321-9682. — Novinová sazba povolena poštovním úřadem Praha 022, číslo 313-348 Be-55. — Tiskne: Knitisk 1, národní podnik v Praze I-Malá Strana, Karmelitská 6.
Dohledací poštovní úřad Praha 022.